

k) excepția: Exceptiōd

Exceptiōd cōtra de gramaticō le - a adus pe toate.

l) asocierea: cu, fātō.

A venit cu noi, a plecat, fātō noi.

m) instrumental: cu, din, cōtra, pōi.

Pōi intervenția lui a decurs.

n) relația: de, despre, în, la, pōi.

De meserie, erau dabi.

o) agentul: de, de cōtra.

Carele au fost construite de cōtra fidari.

Conjunctia

1. Def: partea de vorb. reflex care exprimă raporturi de subordonare sau de coordonare atât pe planul propozițional cât și pe planul frazei.

(A) În frază conjunctia leagă:

1) subordonate de regenta ei

Ti - am spus¹ cō voi veni²
'Eha atât de slab¹ încōt abia se ținea pe picioare².

2) propoziții coordonate:

a) principale: Te - am întrebat¹ dar ai totu²

b) subordonate care depind de aceeași regentă:

Ti - am spus¹ cō voi veni² în te voi lua cu mine³

c) subordonate de natură diferită (de regulă circumstanțiale)

Te aștepti când ti - am spus. în unde ti - am spus.

3) o parte de prop. și propoziții subordonate.

Te amuzi pe omul¹ de ti - am vorbit de el²

În cadrul propoziției numai conjunctiile coordonatoare

leagă părți de aulă și fil

② Clasificare:

- a) simple: c, înca, nici, ori, și, și, dar, iar, sau, ci, de, fie
- b) compuse: așadar, deoarece, fiindcă, înct, întrucât; ca să, ca și, ci și, dar și, fie că, încot și, de c, și cu

- după criteriul sintactic deosebim conjunctiv coordonate și subordonate.

⊕ Conjunctiv coord. = stabilesc raporturi de coordonare între cuvinte sau între propoziții cu funcții diferite. Distingem 4 grupe de conjunctiv coordonate:

1) copulative: și, nici, dar, și cu
- indică raporturi de asociere sau merge ideea de asociere.

Am cumpărat cărți și caiete.

Am cumpărat nici cărți, nici caiete.

Te-am întrebat / și tu ai totu /

2) adversative = exprimă ideea de opoziție între 2 termeni: dar, însă, ci, ba

Am înalt (dar) slab

Te-am întrebat / (dar) tu ai totu /

- conjunctiv "ci" este în tranșă legătură cu negarea actiunii:

Am să vorbesc despre mine (ci) despre tine.

3) disjunctive: sau, ori, fie

- exprimă ideea de excludere

Ori înveți, / ori te joci.

Fie \bar{c} merge¹ / fie \bar{c} nu merge mai tot pleacă.

4) concluzivitate: deci, asadar, (\bar{c} ci)
Ai invatat, deci ai trecut.
Ai invatat, \bar{c} ci ai trecut
(deci) \rightarrow valoare de concluzie în m. de

ⓑ Conjunctivă subord.

1) necircumstanțiale care introduc subiective,
predicative, atributive, compl. directe, indirecte, de
adject.: \bar{c} , \bar{c} o, ca \bar{c} o, dacă, de \bar{c} o, \bar{c} o
+ bine (\bar{c} o) ai venit². - 8B
Problema lui e¹ / \bar{c} o se uita² / Predicative.
A luat hotărârea / ca \bar{c} o plece repede² / Atr.
Nu știu / dacă vin² în \bar{c} o. C.D.
Se gândea / de pleacă² sau nu pleacă³ / C.D.

2) circumstanțiale - introduc diferite subord. circum-
stanțiale: deci, precum \rightarrow modale
A plecat¹ / precum i-ai spus² / Compl. de mod.

- \bar{c} o / \bar{c} o, \bar{c} o \rightarrow de timp.

Abia îl văzu / \bar{c} o în se grăbi \bar{c} o între în birou² /
le aștept¹ / \bar{c} o vei veni².

- ca \bar{c} o, \bar{c} o, \bar{c} o \rightarrow de scop

A plecat¹ / ca \bar{c} o se întărească cu e².
Voi vedea a plecat¹ \bar{c} o adine, oastea².

\bar{c} ci + dacă, deoarece: fundc., intruc. \rightarrow cauzale
A lipit¹ / fundc. a fost bolnav².

Conjunctivii correlative

- pt. precizarea unui raport de subordonare sau coordonare se folosesc unele conjunctii care marchează o anumită relație între elementele componente.

Te cò plouă /, fie cò ninse / el tot a plecat
Când se gândeste, când nu se gândeste, tot așa
arătăm în exemplul de mai sus
Cat îți este papusa, atât so te întinși.

Interjectia

1. Def: parte de vorbire reflexivă care are o valoare exclamativă, capabilă să exteriorizeze senzații, sentimente, manifestări de rătăcire.
Interjectia poate reproduce zgomote din natură.

2. Clasificare:

a) interjecții pr. - fixe, adică strigăte scurte care reprezintă manifestarea exterioară a unor senzații:
ah, oi, vai

b) — — — provenite din alte părți de vorbire:

© dracu cântăci?

↓
adv. interjectiv

○ alta clasificare se referă la modul în care interjecțiile reproduc sunete din natură; acestea se numesc monosilabe:

bing, bang, trosc, plosc

— interjecțiile de adresare: Măi, hai, bea, ce, ceai
aceste valoare ca vocativul și se folosesc alături de
nume de familie comune sau proprii.

Din categoria interjecțiilor de adresare fac parte și